

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. mai 2025

Sak 2025/43 - KNA - Avdeling Eiker - org.nr. 983 815 163 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) KNA - Avdeling Eiker (klager) søkte 6. mars 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 2. mai 2024 kopi av klagers årsberetning for 2023. Tilsynet ba om tilbakemelding innen 16. mai 2024, og informerte om at dersom den etterspurte årsberetningen for 2023 ikke ble sendt innen fristen, ville søknaden bli behandlet med den dokumentasjonen som var tilgjengelig ved utløpet av fristen. Det ble også opplyst om at manglende tilbakemelding kunne medføre at søknaden ble avvist.
- (3) Lotteritilsynet fattet 4. juli 2024 vedtak om å avvise søknaden. Det ble vist til at tilsynet ikke hadde mottatt den etterspurte dokumentasjonen og derfor ikke hadde nok informasjon til å vurdere søknaden.
- (4) Klager ettersendte i e-post 23. juli 2024 årsberetningen for 2023. Lotteritilsynet har i innstillingen til Lotterinemnda opplyst at av hensyn til effektivitet besluttet tilsynet seg for å fatte en realitetsavgjørelse i saken, selv om tilsynet avviste søknaden i vedtak 4. juli 2024.
- (5) Lotteritilsynet etterspurte i brev 24. september 2024 en nærmere redegjørelse fra klager om hvor mange som deltar på treninger og konkurranser, fordelt på klassene senior, veteran og junior. Tilsynet ønsket også et estimat på hvor mange av de 20 medlemmene under 18 år som pleier å delta på treninger og konkurranser. Klager ettersendte den etterspurte informasjonen i brev 2. oktober 2024.
- (6) Lotteritilsynet avsto søknaden 25. oktober 2024, med den begrunnelse at organisasjonen i all hovedsak tilbyr hobby- og fritidsaktiviteter for voksne.
- (7) Klager påklaget vedtaket 4. november 2024. Klager anfører at organisasjonens hovedmål alltid har vært rettet mot unge. Det vises til at selv om det i 2024 var et lavt antall av de yngste i medlemsmassen, så betyr det ikke at klager ikke jobber med de unge som hovedmål. Klager viser også til at organisasjonen har kurset over 60 barn og unge i sesongen 2024, og at dette antallet er ganske likt fra år til år. Kursene er gratis for juniorene, og i tillegg deler klager ut stipender og førerstøtte til juniorene. Tidligere har

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

stipender og førerstøtte vært begrenset opp til 30 000 kroner, men i 2024 er beløpet på 40 000, som går direkte ut til de yngste. Klager arrangerer også pizzakvelder, simulatorkjøring og andre sosiale aktiviteter for barn og unge, og har tre løpsbiler som organisasjonen dekker med årsgodkjenning, bensin og reparasjoner ved behov, som juniorer kan benytte gratis. Klager viser også til at organisasjonen jobber med kommunen i jakten på å finne et passende lokale som klager kan etablere et mekkesenter for de unge i. Klager mener at Lotteritilsynet lager et stort poeng ut av at klager har en oppegående senioravdeling, når de kun har hatt en julelunsj for denne gruppen. Klager anfører at organisasjonen ofte ser en tydelig motvilje mot alt som lager lyd og kjører fort. Klager mener derfor det er viktig å sette søkelys på likhetsprinsippet i denne saken. Klager viser her til at andre organisasjoner som er forhåndsgodkjent som klager mener ikke har mer aktivitet for barn og unge enn klager.

- (8) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 6. januar 2025 til Lotterinemnda for behandling.
- (9) Klager sendte i brev 17. januar 2025 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. I merknadene vises det til at klagers aktivitet er sammensatt, og at en betydelig del av aktivitetene retter seg mot barn og unge. Rundt 80 000 kroner av de totale driftskostnadene på 112 470 kroner blir brukt på aktiviteter direkte rettet mot barn og unge. Klager redegjør også generelt for Kongelig Norsk Automobilklub (KNA) sin landsdekkende virksomhet.
- (10) Klager sendte i brev 23. april 2025 ytterligere merknader til Lotterinemnda. Klager opplyste at organisasjonen har signert en leiekontrakt for et lokale hvor klager skal etablere et mekkesenter for ungdom. Oppstarten for mekkesenteret er planlagt før skolestart høsten 2025. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (11) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (12) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (13) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (14) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (15) KNA - Avdeling Eiker sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 25. oktober 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.

- (16) Det følger av pengespilloven § 19 at overskuddet fra pengespill som tilbys av organisasjoner etter § 18, ikke kan finansiere fritidsaktiviteter for voksne. Organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, kan derfor i utgangspunktet ikke forhåndsgodkjennes, jf. pengespillforskriften § 38 tredje ledd første punktum.
- (17) Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.3 at kravet i pengespilloven § 19 om at overskuddet ikke skal finansiere fritidsaktiviteter for voksne, innebærer at idrettslag, kor, korps og sosiale samlingsplasser som retter sin aktivitet mot voksne ikke vil få tillatelse til å tilby pengespill. Dette gjelder selv om organisasjonen er ikke-fortjenestebasert og har betydelig frivillig aktivitet.
- (18) Lotterinemnda legger til grunn at klager har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, og at organisasjonen derfor i utgangspunktet ikke kan forhåndsgodkjennes.
- (19) Ordlyden i pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra hovedregelen om at organisasjoner som utgjør hobby- eller fritidsaktivitet for voksne ikke kan godkjennes. Dersom også en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, kan organisasjonen få godkjenning for denne delen av virksomheten. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering av både alderssammensetningen blant medlemsmassen og omfanget av den faktiske aktiviteten som er rettet mot barn og unge. Lotterinemnda har i flere saker lagt til grunn at det ved vurderingen av om en vesentlig del av virksomheten er rettet mot barn og unge må legges vesentlig vekt på medlemmenes alderssammensetning, se blant annet sak 2024/1666 med videre henvisninger. Hensynet til likebehandling og en forståelig, praktikabel og etterprøvbart regel, tilsier dette.
- (20) Klagers vedtekter har ingen bestemmelser om verken formål eller hvem som kan bli medlem av organisasjonen. Det fremgår av søknaden at organisasjonens formål er å «fange opp mange av de unge som faller utenfor all idretten slik som fotball, få ungdom til ett sunt miljø innen motorsport».
- (21) I søknaden er det oppgitt at organisasjonen har 125 medlemmer, hvorav 20 er under 18 år. Det fremgår av klagers årsberetning for 2023 at det er 115 betalende medlemmer, der 44 er aktive i klubben. Klager har i brev 2. oktober 2024 opplyst at organisasjonen har 35 aktive medlemmer som deltar jevnlig på treninger og konkurranser, og at seks av disse er juniorer. Lotterinemnda legger til grunn at uavhengig av om en legger til grunn den totale medlemsmassen eller den aktive medlemsmassen, utgjør andelen barn og unge en liten del av klagers medlemsmasse.
- (22) Det fremgår av årsberetningen fra 2023 at det ble arrangert ett medlemsmøte og avholdt tre juniorkurs. I klagen vises det til at organisasjonen har kurset over 60 barn og unge i sesongen 2024, og at kursene er gratis for juniorer. Klager deler også ut stipender og førerstøtte til juniorer og arrangerer sosiale sammenkomster for barn og unge. Klager har også tre løpsbiler som alle juniorer kan benytte gratis.
- (23) Lotterinemnda legger til grunn at klager har noe virksomhet rettet mot barn og unge, slik som treninger og konkurranser, samt sosiale sammenkomster. Ut ifra sakens dokumenter fremstår det imidlertid som at det er få barn og unge som er aktive i klubben og regelmessig deltar på organisasjonens aktiviteter. Selv om klager har noe virksomhet

rettet mot barn og unge, vurderer nemnda at denne aktiviteten, sett i sammenheng med det lave antallet mindreårige medlemmer, ikke kan anses som tilstrekkelig til at en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år.

- (24) Klager har i merknadene 17. januar 2025 vist til KNA sin landsdekkende aktivitet, og at organisasjonen på landsbasis har mye aktivitet rettet mot barn og unge. KNA sin aktivitet kan imidlertid ikke tillegges vekt i denne saken da det er KNA - Avdeling Eiker som må oppfylle vilkårene for forhåndsgodkjenning etter pengespillforskriften § 38.
- (25) Klager sendte i brev 23. april 2025 dokumentasjon til Lotterinemnda på at klager hadde etablert et mekkesenter for ungdom med planlagt oppstart før skolestart høsten 2025. Ved vurderingen av om en vesentlig del av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, tar Lotterinemnda imidlertid utgangspunkt i medlemsmassen og den aktivitet som er dokumentert på nemndas vedtakstidspunkt. Det kan ikke legges vekt på eventuell planlagt fremtidig virksomhet. Nemnda bemerker at klager kan søke om forhåndsgodkjenning på nytt, dersom organisasjonen i fremtiden kan dokumentere at en vesentlig del av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år.
- (26) Klager anfører at Nedre Eiker Pensjonistforening og Drammen Ryttersportklubb har fått forhåndsgodkjenning, og at det derfor foreligger brudd på likebehandlingsprinsippet. Lotterinemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Nemnda bemerker at i alle tilfeller hvor det søkes om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon, må det i den enkelte sak utføres en konkret vurdering av om vilkårene i pengespilloven og pengespillforskriften er oppfylt. Nemnda har i denne saken foretatt en konkret vurdering av det påklagede vedtaket, og kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for godkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon. Den omstendighet at andre organisasjoner har fått slik godkjenning, kan ikke innebære at klagers søknad innvilges når vilkårene i foreliggende sak ikke er oppfylt. Anførselen om usaklig forskjellsbehandling kan følgelig ikke føre frem.
- (27) Lotterinemnda har etter en konkret vurdering av opplysningene i saken kommet til at klagers virksomhet fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne, og at foreningen ikke har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år.

Konklusjon

- (28) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur